

Inatsisartuni ilaasortaq Karl Lyberth
(Siumut)

§ 36 naapertorlugu apeqqummut Nr. 2010-201-imut, KALY URAN akissut

Inatsisartut suleriaasianni § 36, imm. 1 naapertorlugu Inatsisartuni ilaasortaq Karl Lyberth (Siumut) urani pillugu matuma kinguliani allassimasutut Naalakkersuisunut apeqquteqarpoq:

22. oktober 2010

Sagsnr. 2010-026628

Dok. Nr. 487596

Postboks 1601

3900 Nuuk

Tlf. (+299) 34 50 00

Fax (+299) 32 56 00

E-mail: isiin@nanoq.gl

www.nanoq.gl

Naalakkersuisunut apeqqut:

1. Nunatsinni aatsitassanik misissuiffinni, misissuisut misissugaat qassit uranimik akoqparat?
2. Misissuiffinni taakkunani uran qanoq annertutigisoq akua?
  - a. Uani akissummi kissaatigaara misissuiffiit ataasiakkaarlugit uranimik akuisa annertussusaat nalunaarsorneqassasoq.
3. Inuussutissarsiornermut Aatsitassarsiornermullu Naalakkersuisup aatsitassat uranip akuusinnaaneranik qummut killissarititaq taakkartukkani suunersoq nasa-
suaateqarfisinaavaa sumilu taanna killissarititaq atuarneqarsinnaanersoq?
4. Naalakkersuisup aamma aatsitassanik misissuiffiit pingasut immikkut atii nalunaarutigingikkaluarlugit taavai uranitalimmik annertuallaammik akoqartut. Mi-
ssisuiffiit taakku suuppat?

Tunngavilersuut:

"Inuussutissarsiuutinut Aatsitassarsiornermullu Naalakkersuisoq ullumi pingasunngorneq 6. oktober akunnermi Naalakkersuisunut apeqquteqarfissaasumi arlaleriarluni oqaase-
qartopoq aatsitassanik misissuinissamut akuersissutinit 89-iusunit uran-imik annertua-
laartumik akullit taamaallaat pingasuinnaasut. Inuussutissarsiornermut Aatsitassarsior-
nermullu Naalakkersuisup arlaleriarluni taamatut oqarneratigut paasinarnopoq aatsitassar-
siorluni misissuiffiit allat tamarmik aamma uran-imik akoqartut.

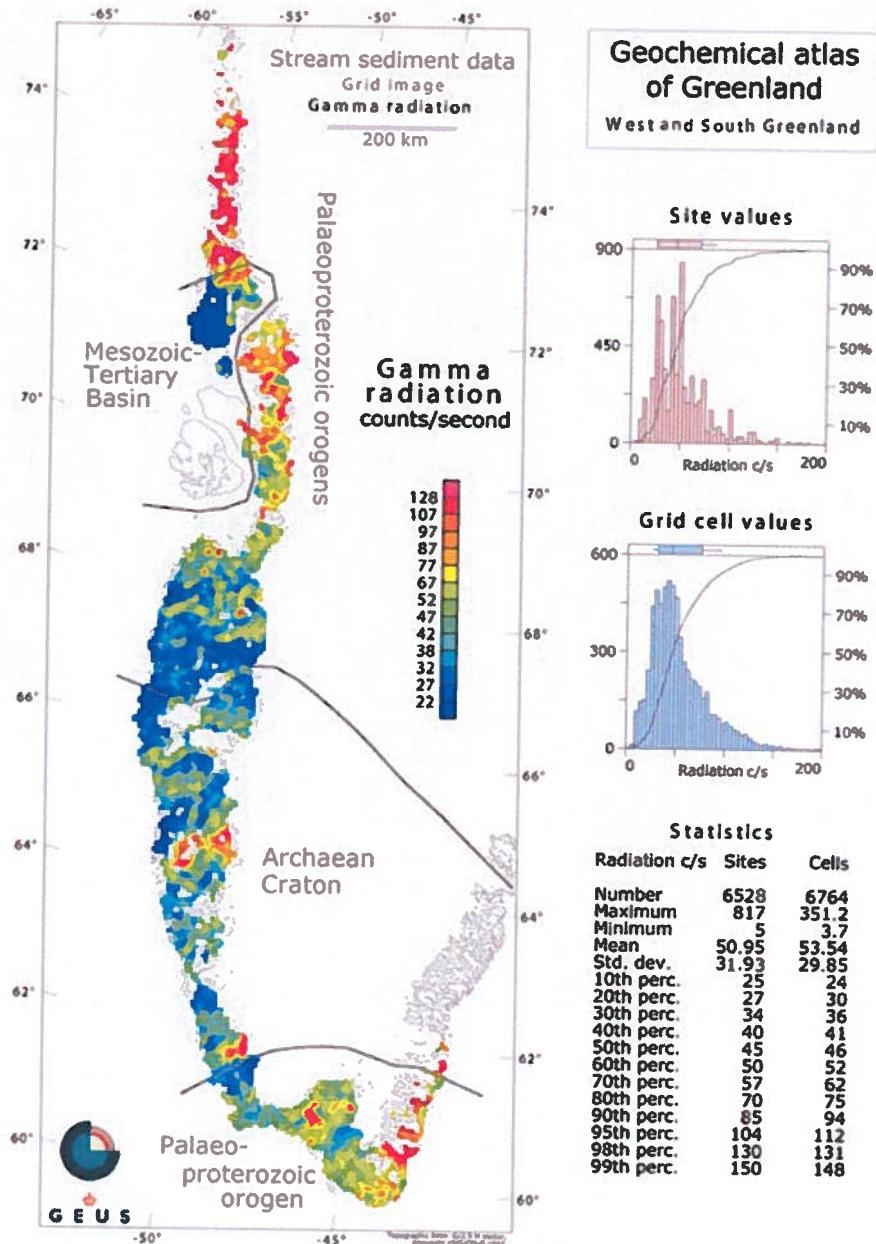
Taamaattumik paaserusunnarnopoq aatsitassarsiorluni misissuiffinni tamani uran qanoq annertutigisoq akuunersoq.

Taamatut aamma paaserusunnarnopoq aatsitassanik misissuiffiit uran-imik annertuallaar-
tumik akullit pingasut pineqartut sumiinersut, taamatullu aamma paaserusunnarnopoq suna uran-itaqarnissamut qummut killiliussaq qaangersimaneraat."

Akissuteqaat:

1. Aallarniutigalugu oqaatigineqassaaq qinngornerit ulorianartut avatangiisitsinni pinngortitap pilersitaanik piummata (nunami, qaqqami il.il.) aammalu pinngortitap pilersitaanik pinngortitap qinngorneqarneranut pilersitseqataallutik. Taama-
tuttaaq silaannaq pinngortitap pilersitaanik qinngornernik ulorianartunik qinngor-
neqarpoq. Qinngornernik ulorianartunik peqarnera sumiiffimmiit sumiiffimmut ni-
kerarpoq, pinngortitami nunap sananeqaataani pissutsit apeqqutaallutik. Ilusiliaq 1-imí Kalaallit Nunaannut nunap assinga, radiometri atorlugu sumiiffiit sorliit qin-
ngornernik ulorianartunik sunnersimaneqarnersut takutitsisoq.

Kisiannili sumiiffinnik pinngortitap pilersitaanik qinngornernik ulorianartunik so-
qarfiungitsunik nassaassaqqanngilaq. Tamanna isumaqarnopoq saffugassartaqr-
tunik piilaanermi amerlanerpaatigut tamatigut minnerusumik/annikinnerusumik qinngornerit ulorianartut pinngortitami akuusuaannartussaasut. GEUS 2010-imí
oktobarip qaammataani urani pillugu oqaaseqarpoq: "Oqaatigineqassaaq uja-
raqqat tamangajalluinnarmik – aamma Kalaallit Nunaanni – uranitaqanngilluin-
narnissaat pinngitsuuinneqarsinnaanngimmat..."

Ilusiliaq 1: Nunap assinga Kalaallit Nunaata kitaani kujataanil pinngortitap pilersitaanik qinngornerit annertussusaannik takutitsisoq. Nunap assinga nunap qaavata qinngornernit ulorianartunit pisunik qinngorneqarneranik tulleriaartumik uuttortaanikkut saqqummersinnejqarsimasoq. Uuttortaaneq scintillometer SPP-2 tigummiaannartagaq atorlugu ingerlanneqarpooq. Malugiuk Qeqertarsuup eqqaani uuttortaasoqarsimanngimmat. Najoqquutarisaq: GEUS.

Kalaallit Nunaanni aatsitassanut tunngatillugu akuersissutit ingerlatsiigineqartut (misissueqqaernerit, misissuinissamut akuersissutit, pilaanissamut akuersissutit aamma annikitsumik aatsitassarsiornissamut akuersissutit ataatsimut katillugit) 2010-mi oktoberip aallaqqaataani 113-iupput. Akuersissutinit taakkunannga 19-ini uranimik akoqarnerit pillugit paasissutissat nalunaarsorneqarsimapput.

Aatsitassarsiornuni misissuinermik ingerlatsigaanni sumiiffinni immikkoortunik uranimik akoqarnerat qaffasinnerulersimasunik ilaqtartunik naammattoorsisoqannginnissaa qulakkeerneqarsinnaanngilluinnartarpooq. Taamatut pisoqartillugu peqarfik uranitaa ilanngunnagu piliarneqarsinnaasoq paasinarsisinnejqarsimap- pat, pilaanissamut akuersissummiq pissarsinissaq ajornartussaanngilaq.

Sumiiffinni allani teknologii mannakut atorneqartartoq atorneqartillugu, peqarfimmik uranitaa ilanngunnagu pilaanissaq ajornartussaavoq, taamaattumik pisuni taamaattuni pilaanissamut akuersissummiq tunniussisoqarsinnaasussaanngilaq. Sumiiffimmut taamaattumut Kuannersuit assersuutissaalluarput.

2. Ingerlatseqatigiiffit misissuinerterik suliaqartut ujaqqanit misissugassanit misissoqqissaagaasa inernerter Aatsitassanut ikummatissanullu Pisortaqarfimmut ingerlaavartumik tunniunneqartarpuit. Akuersissutit amerlanerpaartaat maannamut uranimik akoqartunik malussarsimannngillat. Ingerlatseqatigiiffinnit misissuinerterik suliaqartunit ingerlasunit uranip akuuneranik paasissutissat nutaanerpaat takussutissiaq 1-imi ilangunneqarput. Akuersissutit uranimik nalunaarsuifiusimasut kisimik takussutissami ilangunneqarput. Urnip akuunera takussutissiaq 1-imi takuneqarsinnaasoq, misissueqqissaarnerit inernerter suli allat tiguneqartarnerat ilutigalugu allannguuteqarsinnaassapput, taamaattumillu nalingitat inaarutaasuunngillat.

Takussutissiam ujaqqat qanoq ittut aatsitassarsiornermik ingerlatsisoqalissagaluropat piiarneqassanersut ilaatinneqanngilaq, tamatumunnga imminut akilersinnaassutsimik misissuinerit pisussat aammalua maannakkut misissuiniissamut akuersissutini sumiiffinni toqqartorneqartuni piaaniissamut akuersissummik qinnuteqaateqarnissaq apeqqutaasussaammata. Tamanna sumiiffimmi uranip akuunerata annertussusaanut pingaaruteqartorujussuuvoq. Misissuinerup ingerlanerani sumiiffimmi annertunerusumi nunap sannaas misissuiffingineqartarpoq, aammalua nunap sannaata pinngoriartornerata oqaluttuassartaanik paasinnisinnaajumalluni ujaqqat suussusaat assigiingitsut arlallit misissugassanik tigusiffigineqarajuttarpuit. Ujaqqat suussusaat taakkua tamarmik niuerutigineqarsinnaasutut soqutiginartuuneq ajorput, taamaattumillu aatsitassarsiorfimmik ingerlatsisoqalissagaluarpat piaarneqartussanngortarnatik, kisiannili ujaqqat uranimik akoqarnerat takussutissiaq 1-imi naatsorsuinermi ilaasussaapput. takussutissiam uranip akuunera taamaalilluni sumiiffiup misissuiffiusup uranimik ataatsimut isigalugu akoqarneranut takussutissaapput, kisiannili peqarfimmut ingerlatseqatigiiffiup piaaffigiligassatut eqqarsaatigisaanut ilaatinneqartariaqarani.

Takussutissiaq 1. Misissuiniissamut akuersissutit ingerlatsiviusut 2010-imni oktobarip aallaqqataani uranipakuuneranik naluнаarsuiffiusimasut.

Ingerlatseqatigiiffiup paassisutissaatai nutaanerpaat tunngavigalugit uranipakuunera agguaqatigiissillugu. Uuttorneqarsinnaasut annertussussusissaannut killissaliussaq appasinnerpaamilk killissaliussaavoq, misisueqqissaarnermi periaatsimi atomeqartumi misissoqqissaarneqarsinnaasoq. Uuttorneqarsinnaasut annertussussissaannut killissaat qaffasinnerpaaffiat qaangerneqarsimappat taanna aamma takussutissiami allassimavoq. 1 ppm = 1 g/ton.

Pisinnatitsissuttip nr.	Taaguutaa	Sumiiffik	U Misissukkat amerlassusaat	U Agguaqatigiissillugu	U Uuttorneqarsinnaasut annertussusaannut killissaq
2008/33	Avannaa Diamonds Ltd.	Ataa (Ilulissat eqqaanni)	233	1	<0,5 ppm
2007/09	Avannaa Exploration Ltd.	Kalaallit Nunaata kitaa	78	3 ppm	0,1 ppm
2008/27	Avannaa Exploration Ltd.	Qaulluit (Saqqap eqqaani)	49	1 ppm	0,5 ppm
2010/02	Greenland Minerals & Energy (Trading) A/S	Kuannersuit (Narsap eqqaani)	Paassisutissa-qanngilaq	340 ppm miss.	Paassisutissa-qanngilaq
2010/40	Hudson Resources Inc.	Sarfartoq (Kangerlussuup eqqaani)	161	32 ppm	0,3 ppm
2006/10	NunaMinerals A/S	Vargar (Alluitsup Paata eqqaani)	100	12 ppm	10 ppm
2007/59	NunaMinerals A/S	Qeqertarsuaq (Nuup eqqaani)	110	10 ppm	10 ppm
2008/37	NunaMinerals A/S	Igasoq (Nuup eqqaani)	65	10 ppm	10 ppm
2009/22	NunaMinerals A/S	Oqummiaq (Niaqunngunap eqqaani)	195	Uuttorneqarsinnaasut annertussusaannut killiliussat iluanni uuttorneqarsinnaanissamut annikippallaarpooq	10 ppm
2010/36	NunaMinerals A/S	Akuliaq (Paamiut eqqaanni)	268	Uuttorneqarsinnaasut annertussusaannut killiliussat iluanni uuttorneqarsinnaanissamut annikippallaarpooq	10 ppm
2010/37	NunaMinerals A/S	Seqinnersuusaaq (Niaqunngunap eqqaani)	14	12 ppm	10 ppm
2010/38	NunaMinerals A/S	Isua (Nuup eqqaani)	405	Uuttorneqarsinnaasut annertussusaannut killiliussat iluanni uuttorneqarsinnaanissamut annikippallaarpooq	10 ppm
2008/41	Platina Resources Ltd.	Tunu	37	6 ppm	5 ppm
2008/02	Power Resources Ltd.	Nuuluk (Kuannersuit tungaanni sumiiffik)	12	77 ppm	0,1 ppm
2010/46	RAM Resources Limited	Motzfeldt Sø (Igalikup eqqaani)	728	82 ppm	<2,1 ppm
2006/04	Rimal Pty. Ltd.	Killavaat Alannguat (Narsap eqqaani)	114	20 ppm	<6,5 ppm
2006/01	True North Gems Inc	Kalaallit Nunaata kitaa	2008/46-mi misissugassat amerlassusaannut ilaavoq	Uuttorneqarsinnaasut annertussusaannut killiliussat iluanni uuttorneqarsinnaanissamut annikippallaarpooq	50 ppm
2008/01	True North Gems Inc	Qaqqatsiaq (Qeqertarsuatsiaat eqqaanni)	2008/46-mi misissugassat amerlassusaanni ilaavoq	Uuttorneqarsinnaasut annertussusaannut killiliussat iluanni uuttorneqarsinnaanissamut annikippallaarpooq	50 ppm
2008/46	True North Gems Inc	Qeqertarsuatsiaat (Qeqertarsuatsiaat eqqaanni)	30	Uuttorneqarsinnaasut annertussusaannut killiliussat iluanni uuttorneqarsinnaanissamut annikippallaarpooq	50 ppm

3. Kalaallit Nunaanni pinngortitap pilersitaanik qinngorernik ulorianartunik peqnera annertuumik nikerapoq. Taanna sumiiffinni amerlasuunik granit-eqartuni annertuneruovoq, aammalu sumiiffinni nunap iluani assersuutigalugu pisooqnanik ujaqqanik innermik anitsisartuneersunik imaluunniit kinnernik sananeqaateqar-

tuni annikinnerulluni. Uranip pinngortitap pilersitaanik akuunera ujaqqanut granittiusuni 4-60 ppm akornanni annertussuseqarajuttarpoq alkaligranittitaqaqtuni qaffasinnerusarluni (20-60 ppm uran)¹ aammalu granittini nalinginnaasuni annikinnerusarluni (4-5 ppm uran)². Ujaqqat allat annertunerulaartumik aqoqartarput, assersuutigalugu syenitter aamma nefelinsyenitter uranimik 300 ppm-imut³ annertunerusumik aqoqartarput aammalu skiferit angisut 150-800 ppm-itu annertutigisumik uranimik aqoqartarlutik. Granit Kalaallit Nunaanni ujaqqat takusaanersaraat, taamaattumik ujaqqat taakkua aqoqarnerat, uranip akuunerata qaffasisuunera annikitsuuneralu eqqartorneqaraangata suliaqarnermi inner-suussiffagalugit atorneqatarsimallutik.

Peqarfimmi akuusut annertussusaat pineqartut isumannaallisaanermut, peqqin-nissamut avatangiisinullu tunngatillugu ajornartorsiutitaqarsimansoq, nunap sannaanik misissuinernik, imminut akilersinnaassutsimik, piaanissamut akuer-sissummik qinnuteqaammik kiisalu VVM-imut nassuaammik ataasiakkaatigut anilfersuinerit apeqquataasussaapput.

4. Ingerlatseqatigiifflit misissuineranni imaluunniit piaaneranni, pinngortitami akuusut oqaatigineqarsinnaasut qaangerlugit, nunap sannaani qaleriaarneri qinngorernik ulorianartunik toraarsisinnaaneq sukkulluunniit mattunneqavissinaanngitsoq, Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornermik suliaqarfinnut tamaginnut atuuppoq.

Suli maannamut qinngorernik ulorianartunik aqoqartut misissuiffiginissaat piiaaffiginissaallu akuerisaanngilaq, aammalu uranimut tunngatillugu akuer-saanngilluinnarnissamik politikkeqarneq suli atuuppoq. Tamanna ingerlatseqatigiifflit misissuinermk ingerlataqartut ilisimaaraat, kingullermik mailikkut allakammi ingerlatseqatigiifflut 2010-imi septembarip qiteqqunnerani nassiunneqartumi (ilanngussaq 1).

Kisiannili ingerlatseqatigiifflit aatsitassanik qinngorernik ulorianartunik ilaatigut aqoqartunik nassaarsimasut sumiissusersiisimasullu, avatangiisinut sunniutasussanik nalifersuinermk aammalu inuiaqatigiinni piujuartussamik iluaqtaasumik sunniutaasussanik nalifersuinermk suliaqarnissamut akuersisummik qinnuteqarsinnaapput. Peqarfinni aatsitassat qinngorernik ulorianartunik akulinnit allaanerusut siunnerfiutillugit, qinngorernut ulorianartunut tunngatillugu isumannaallisaanermut peqqinnissamullu tunngatillugu apeqputit pillugit annertunerusumik ilisimasaqalernissamik Naalakkersuisut kissaateqarnerat aallaavigalugu tamanna pissaaq. Tamanna qinngorernik ulorianartunik akulinnik misissuinermi piaanermilu sunniutaasussat pillugit annertunerusumik ilisimasaqaler-nissamik Naalakkersuisut kissaateqarnerannut naapertuuppoq.

Matuma siuliani takuneqarsinnaasutut maannakkut uranip akuunera qaffasinne-rusoq sumiiffinni misissuiffiusuni pingasuni makkunani nalunaarsorneqarsimavoq: Kuannersuit, Sarfartoq aamma Motzfeldt Sø. Erseqqissarneqassaaq misissuinerup ingerlaavartup ingerlanera ilutigalugu sumiiffinnik allanik uranip akuunerata qaffasinneranik malussarfiusunik peqalersimasinnaammat.

Ikinngutinersumik inuullaqquqsisillunga
Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Naalakkersuisoq

Ove Karl Berthelsen

¹ H. Stendal, 2010: Pers. comm. oktober 2010.

² P. Kalvig, K. Secher & G. Asmund, 2010: Udvinding af uran i Grønland, GEUS.

³ H. Sørensen, 1966: På spor af sjældne metaller i Sydgrønland I. I Sydgrønland III. Ilmaussaq Intrusionen – Rosinen i pålseenden. Tidsskriftet Grønland, 1966, nr. 6.

Tusagassiorfinnut nalunaarut

Uran-isiortluinnannginnissamik politikki allannguuteqanngilaq

12. september 2010

Kalaallit Nunaani uran pillugu politikkip ullauni kingullerni tusagassiuutini sammineqarne-ra aallaavigalugu Naalakkersuisut erseqqissaatigissavaat nunatsinni uran-isiortoqanngilluinnarnissaanik naalakkersuinikkut aalajangiussaqarneq suli atormat.

Taamatut samminkitoqarneranut peqqutaagunarpooq Naalakkersuisut 9. september 2010 tusagassiuutinut nalunaaruteqarmata aatsitassanik misissuinernut atatillugu malittarisassat erseqqissaavagineqarlutik ilassuteqarfingineqarmata.

Erseqqissaassuteqarnermi pineqartoq tassaavoq aatsitassarsiorfiutileqatigiiffiit misissuinennut atatillugu pinngooqaatinik radiop qinngornerinik akulinnik naammattuuigaangamik periarfissaqalissasut avatangiisinut sunniutaasinnaasut nalilersorneqarnissaannut kiisalu inuaqatigiit tamakkiisumik isigalugit nammanneqarsinnaasumik ingerlatsisoqarsinnaanera paasiniarlugu misissuinerminnik ingerlateqqissinnaanissaminnik qinnuteqarsinnaalernissamik.

Aatsitassanik misissuinissamik akuersissuteqarnermi tunngaviusumik piumasaqaatit nutaanik ilassuteqarfingineqarneranni Naalakkersuisut kissaatigaat aatsitassanik radiop qinngornerinik aqoqanngitsunik ujarlernermermi pinngooqaatinik radiop qinngornerinik akulinnik naammattuuinermermi apeqqutini sillimaniarnermut peqqissutsimullu tunngassuteqartuni paasissutissanik amerlanerusunik pissarsisinnaalernissaq. Taamatut aalajangiussaqarneq Naalakkersuisut pinngooqaatinik radiop qinngornerinik akulinnik misissuinernit piaanernillu kingunissaasinnaasunik paasisaqarusunnerunerannut naapertuuppoq.

Taamatut malittarisassanik ilassuteqarnermi toqqaannanngikkaluartumik erseqqissaavagineqarpoq assersuutigalugu avatangiisinut sunniutaasinnaasut nalilersorneqarnissaannut atatillugu misissuinissamik akuersissuteqarfingineqarnermi imaanngitsqoq tassa pinngooqaatinik radiop qinngornerinik akulinnik misissuinissamik piaanissamillu akuersissuteqartoqartassasoq.

Taamaattumik tassa Kalaallit Nunaanni uran pillugu politikki allannguuteqanngilaq, taa-maalluni pinngooqaatinik radiop qinngornerinik akulinnik tunaartaqarluni misissuinerit piaasinnaanerillu suli akuerineqanngilluinnarput.

Annertunerusumik paasisaqarusunnermi saaffissaq:

Inuussutissarsiornermut Aatsitassarsiornermullu Naalakkersuisoq Ove Karl Berthelsen, Qarasuaat +299 345000.